

Entrevista a Vicent Josep Escartí

autor/a Ricard Chulià data Dijous 19 de novembre de 2009 lectures 2092 comentaris 3

Compartir |

Títol: L'abellerol mort
 Autor: Vicent Josep Escartí
 Editorial: Bromera

Parlem amb Vicent Josep Escartí amb motiu de la publicació de la seua darrera novel·la, *L'abellerol mort*, editada per Bromera i que va obtenir el Premi Blai Bellver de narrativa de la ciutat de Xàtiva. Escartí és professor de Filologia Catalana i, així mateix, és especialista en la dietarística -la *memòria privada*- de l'època moderna amb una fèrtil tasca d'edició en aquest camp.

Ambientada en la segona meitat del segle XVIII, amb un regne de València devastat per la recent guerra de Successió, a *L'abellerol mort* resseguim les memòries del noble xipriota Arcàngel Gabriel de Sant Esteve, qui fuig per motius polítics de la seua illa cap a terres valencianes, on ha d'investigar l'assassinat de son pare. D'una altra banda, el nostre protagonista es trobarà amb Dolcina, una dona misteriosa i seductora que amaga un tèrbol passat.

Com naix, a grans trets, la idea del llibre?

El llibre comença a perfilar-se en la meua ment tot just l'endemà mateix d'haver acabat *Espècies perdudes* (1996), perquè sóc conscient que, en aquella altra novel·la, havia deixat -deliberadament- elements sense resoldre i que només els podia posar en solfa fent un altre llibre. Després d'uns anys, cap al 2001, reprendré aquella idea i treballaré en ella durant uns quants anys més... Fins arribar a aquesta novel·la que ara ja es troba en mans dels lectors.

Ets especialista en dietaris de l'època moderna i al llibre es pot advertir una influència volguda d'aquest model de prosa. De fet, hi apareix el personatge de Vicent Ortí, que recorda un Ortí de qui recentment n'has editat el dietari. Parla'ns sobre aquestes relacions.

L'Ortí dietarista i escriptor no és el que faig aparèixer a la novel·la. No podria ser-ho, per cronologia. Però és cert que també em va inspirar, aquell valencià del XVIII que deixà un fantàstic dietari sobre la Guerra de Successió. Però sí que és cert que els dietaris -o, més encara, la prosa "privada"- deu haver influït en la meua manera d'escriure o de veure el món a través dels ulls d'aquells autors que redactaven papers de vegades extensíssims sense ni tan sols la voluntat de veure'ls publicats. I, en ocasions, u arriba a pensar que els escrivien per tal que jo els pogués llegir, segles després, i editar-los...

Com ha estat la investigació perquè la llengua del llibre recreàs el model memorialístic del XVIII?

Jo no crec que haja fet cap investigació, tal com normalment s'entén el mot. De fet, jo m'atreveria a dir que el que apareix en aquell llibre, i en els altres, és la meua forma "natural" d'escriure, en el moment que em fique a la pell dels personatges que invente o recree, del nostre passat. Òbviament, hi ha la influència de moltes lectures, de les transcripcions de documents i altres escrits... Però no hi ha una investigació específica, per tal de "recrear" un model lingüístic.

A la narració apareixen, com a remor de fons, les conseqüències de la desfeta del 1707. Hi ha una voluntat al·legòrica?

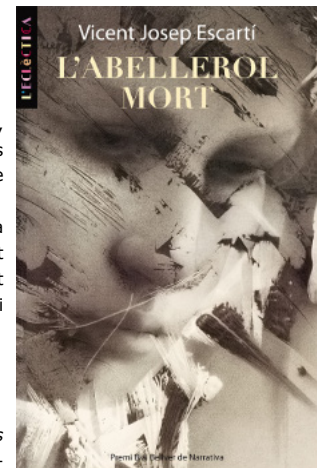
En certa manera, sí. Evidentment, no tot és "paral·lel", entre la suposada guerra xipriota inventada per mi, i la que va patir el nostre país, al XVIII. Però encara que jo no ho hagués pretés, aquell record històric plana sobre el meu treball.

Així doncs, es pot establir cap paral·lelisme entre aquesta desaparició del regne de València i l'imminent esfondrament a mans dels turcs de l'estat de Xipre, del qual prové el protagonista?

Com ja et dic, el paral·lelisme el pot establir el lector, si té el referent de la nostra guerra. Si no és així -cosa que dubte-, el paral·lelisme seria més difús, perquè jo crec que no done massa elements per tal de connectar ambdues situacions. Però, sí: la desaparició de Xipre i la desaparició del nostre regne valencià, subconscientment, són la mateixa cosa, potser.

Fet i fet, es tracta d'una història gairebé pròpia de novel·la negra, amb la investigació de la mort del pare del protagonista. Has volgut jugar aquesta, diguem-ne, carta de gènere o la narració t'ha portat per eixos camins?

No sé si sóc conscient dels gèneres i dels subgèneres i totes aquestes coses que explica la crítica. En realitat, jo pretenc contar una història i vaig explicant-me com bonament puc i sé... Crec que el novel·lista no ha d'estar pendent de cenyir-se als models d'un gènere o d'un altre.

Crec que la creació, en aquest sentit, ha de ser lliure: la pròpia història que es reconta sobre el paper ens va portant cap a un lloc o cap a un altre. I això em sembla que és el més important.

Sobta l'aparició al llibre de l'element fantàstic. Explica'ns una miqueta la tasca en aquest sentit.

Podria dir-vos que sí, que hi ha una voluntat clara de "sorprendre" el lector –si això és possible en el món actual- amb imatges "fantàstiques". Però segurament en el meu cas això no és cert: l'element que nosaltres ara qualificaríem com "fantàstic" podria haver passat com absolutament versemblant o verídic als ulls dels personatges de la novel·la. Per posar un exemple: l'aparició d'un esperit del més enllà, als nostres dies, seria vista com una cosa impossible i pròpia de la fantasia. Per a la gent del XVIII, no.

| [Més...](#)

Articles de **Ricard Chulià**

Deixa el teu comentari

! envia'ns el teu article a debatabatcat@gmail.com i el publicarem!

2003-2010 DEBATAT.CAT - Alguns drets reservats

Versió mòbil - [Log In](#)

Tot el contingut d'aquest domini es troba sota llicència **Creative Commons BY-SA 3.0** excepte on s'indique el contrari
Podeu copiar, distribuir així com crear obres derivades sempre que es cite a l'autor del text.
Disseny per **PUSH ON**